

Olje- og energidepartementet (OED)
Postboks 8148 Dep

0033 Oslo

MØRENETT AS

Langemyra 6, 6160 Hovdebygda
Telefon: 70 04 62 00 (Tussa)
Telefon: 70 17 55 00 (Tafjord)
Telefaks: 70 04 62 01
E-post: Firmapost@morenett.no
Internett: www.morenett.no
Bankkonto.: 1503.32.88414 (tidlegare
Tafjord kraftnett kundar)
Bankkonto.: 6562.05.14580 (tidlegare
Tussa Nett kundar)
NO 912 631 532 MVA

Dykkar ref.:

Dykkar brev av:

Vår ref.:

14/00040-1- MN 300

Dato:

09.01.2014

Høringsuttale endringer i energiloven for gjennomføring av tredje el-markedspakke

Det vises til OEDs høringsbrev av 17. september 2013 der forslag til endringer i energiloven for gjennomføring av tredje el-markedspakke sendes på høring. Høringsfristen er 10. januar 2014. Hovedpunktene i høringsforslaget er:

- Nye krav til uavhengig nasjonal regulator
- Uavhengig klageinstans
- Nye krav til transmisjonsnett
- Unntak fra forvaltningsloven ved behandling av enkeltvedtak om inntektsrammer

Innledningsvis vises det til Energi Norges høringsuttalelse og Mørenett AS støtter Energi Norges synspunkter.

Mørenett AS vil med dette komme med sine synspunkter til høringen.

Uavhengig regulator

Direktivet stiller krav om uavhengig nasjonal regulator. Med uavhengig menes uavhengig fra både bransjen (markedsinteresser) og politiske myndigheter. Reguleringsmyndigheten skal verken be om eller få instruksjoner om hvordan regulatoroppgaver skal utføres.

Regulatorens kjerneoppgaver kan ikke lenger deles mellom departement og regulator. Dette gjelder særlig følgende områder:

- Sørge for at nettselskapene opptrer i henhold til el-direktivet og annen relevant EU-lovgivning
- Tariffer og vilkår for tilgang til transmisjons- og distribusjonsnett
- Hindre kryss-subsidiering mellom nett og produksjon/omsetning
- Tilsyn med markedet og å sørge for at aktørene utfører oppgaver i henhold til direktivet og annen relevant EU-lovgivning, herunder spørsmål om infrastruktur og grensekryssende handel
- Forbrukerbeskyttelse

Direktivet stiller også krav om at regulators beslutninger skal kunne påklages til en uavhengig klageinstans.

Dato:
09.01.2014

Vår ref.:
14/00040-1

Etter OEDs vurdering er det nødvendig med tiltak for å styrke uavhengigheten til NVE for å innfri direktivets krav til uavhengighet fra politiske organer. OED legger imidlertid til grunn at direktivet ikke er til hinder for at reguleringsmyndigheten kan være en del av samme organ som har oppgaver innenfor andre forvaltningsområdet (konsesjoner, flom og skred, hydrologi). OED foreslår at uavhengigheten understrekes ved at regulatorfunksjonen samles i en egen avdeling i NVE, og ved at det gis egen budsjettbevilgning over statsbudsjettet til reguleringsmyndigheten. Videre vises det til at opprettelsen av en uavhengig klagenemnd, slik at OED ikke lenger er klageinstans, også vil bidra til å styrke uavhengigheten.

Mørenett AS er positive til at reguleringsmyndigheten blir uavhengig av politiske interesser, men er noe spørrende til om organisering innen samme enhet som andre forvaltningsområder som ikke har samme krav til uavhengighet sikrer regulatoren tilstrekkelig uavhengighet fra politiske interesser.

Videre har Mørenett AS forhåpninger om at en uavhengig klagenemnd vil bruke mindre tid på å fatte endelig vedtak i klagesaker enn hva som ofte er tilfellet i dag. Klagenemnden må derfor gis en bemanning som sikrer at vedtak kan fattes innen rimelig saksbehandlingstid.

Organisering av transmisjonsnett

I tredje elmarkedsdirektiv stilles nye krav til eiermessig skille, sertifisering av TSO og justering av TSO sine oppgaver. Direktivets hovedregel er krav om eiermessige skille mellom transmisjonsnett og virksomhet knyttet til produksjon og omsetning av kraft, samt at den som eier transmisjonsnett også skal opptre som TSO. Formålet med strengere regler om uavhengighet for TSO, er å fjerne mulighetene for vertikalt integrerte foretak å diskriminere mellom egne og eksterne kraftleveranser i drift og utvikling av transmisjonssystemet.

OED legger til grunn at transmisjon omfatter overføring av kraft på sentralnettnivå. Regionalnett anses som distribusjon i direktivets forstand.

Direktivet tar utgangspunkt i en to-nivå deling av overføringsnettet, dvs. en deling i distribusjonsnett og transmisjonsnett. Det norske nettet har historisk vært inndelt i tre nettnivåer; distribusjonsnett, regionalnett og sentralnett. Regionalnettet er nett med spenningsnivå mellom 22 kV og 132 kV og har funksjon som overordnet distribusjonsnett. Mørenett AS støtter således OEDs vurderinger om at transmisjonsnett består av sentralnettet, mens regionalnettet er å anse som distribusjonsnett. Mørenett AS mener at det i forhold til både drift og videre utvikling av dagens regionalnett er viktig at regionalnett forblir (overordnet) distribusjonsnett. Dette vil sikre at distribusjonsnettet i en region kan eies og utvikles av aktører med nødvendig lokal og regional kunnskap og kompetanse.

Det vises videre til at OED har bedt om innspill i forhold til justering av sentralnettets utstrekning. Mørenett AS legger til grunn at alt nett på 300 og 420 kV skal omfattes, også radialer som pr. i dag ikke inngår. Ved endring i eierskap vil det også kunne være nødvendig å gjøre enkelte tilpasninger i sentralnettets utstrekning i forhold til å finne egnet grensesnitt mellom Statnett og eiere av underliggende nett. I denne sammenheng er det også viktig å se for seg at Statnett skal avhende nett som ikke lenger vil være naturlig å definere som transmisjonsnett. Deler av dagens sentralnett/transmisjonsnett på 132 kV i Møre og Romsdal bør f.eks. etter vårt skjønn omdefineres til overordnet distribusjonsnett og eiermessig overføres til f.eks. Mørenett AS.

Som alternativ til at Statnett overtar alt sentralnett og sertifiseres som TSO skisserer departementet også et alternativ til der Statnett blir ISO for sentralnett eid av andre. Denne løsningen tillater at andre aktører forblir finansielle eiere, uten ansvar for verken drift eller utvikling, av sentralnettet. Mørenett AS anser ikke slikt finansielt eierskap som et framtidrettet alternativ, og vil derfor primært prøve å

Dato:
09.01.2014

Vår ref.:
14/00040-1

komme fram til en god løsning om avhending av våre sentralnettanlegg til Statnett framfor å sitte som ren finansiell eier.

Verdsettelse av sentralnettanlegg

Når det gjelder verdsettelse av sentralnettanlegg synes det klart at nettselskapene som skal selge sentralnettanlegg må få kompensert sitt økonomiske tap ved å avhende anleggene. I denne sammenheng må det også tas hensyn til at dette ikke er frivillige transaksjoner, men tvangssalg.

Mørenett AS mener at den metoden som OED skisserer i høringsnotatet ikke ivaretar det som er det økonomiske tapet ved å selge sentralnettanlegg. Den skisserte metoden legger for stor vekt på se på verdi og innteksstrøm bakover i tid. For Mørenett AS som selger er det imidlertid det framtidige inntektstapet som er av interesse, ikke hva vi har hatt av inntekter på anleggene tidligere.

Mørenett AS mener at den beste måten å komme fram til salgsværdien av sentralnettanlegg er gjennom avtalefrihet og bilaterale forhandlinger med Statnett og selgende selskap. Kun gjennom forhandlinger kan en få tatt hensyn til at sentralnettanleggene som skal avhendes ikke er en ensartet anleggsmasse, men at hvert selskap og de enkelte anlegg har sine forhold som må hensyntas i verdifastsettelsen. Dette gjelder for eksempel forhold som verdi på økonomisk nedskrevne anlegg, anleggsbidragsfinansierte anlegg, fastsettelse av grensesnitt, verdi på konsesjoner, anlegg under utførelse mv.

Mørenett AS mener at det er ikke en regulatoroppgave å fastsette en metode for verdifastsettelse. Verdien på anleggene er mer enn hva som kan utledes av modellen for økonomisk regulering. Den eneste måten å komme fram til riktig verdi på sentralnettanleggene, er som ved andre forretningsmessige overdragelser, gjennom forhandlinger mellom kjøper og selger.

Dersom myndighetene likevel mener at regulator skal involveres i verdifastsettelse må dette gjøres på en måte som involverer også de berørte parter, dvs. selskapene som skal avhende anlegg og Statnett. Mørenett AS ønsker selv å være med på å fastsette metoden som skal benyttes til å fastsette verdien på anlegg som vi eventuelt blir tvunget til å avhende. I den grad regulator skal ha en rolle i denne sammenheng, vil vi understreke viktigheten av at regulator er uavhengig av OED, da OED i denne saken har en uheldig dobbeltrolle ved å være både reguleringsmyndighet og eier av Statnett som er kjøper.

Distribusjon av elektriske energi

I OEDs vurdering av krav til operatør av distribusjonssystem åpnes det for at det kan være aktuelt å se på andre inndelinger enn dagens områdekonsesjon som grunnlag for å være DSO. Dette som følge av at DSO-rollen kan tillegges nye og mer omfattende oppgaver knyttet til drift av distribusjonssystemet, eksempelvis balansetjenester og ansvar for reservekapasitet.

Mørenett AS støtter at det etableres en ny hjemmel som åpner for en utvidet DSO-rolle. Mørenett AS vil i denne sammenheng også vise til at det sannsynligvis er betydelige stordriftsfordeler ved å samle enkelte oppgaver som utføres av nettkonsesjonærene i færre enheter.

Unntak fra forvaltningsloven ved fastsettelse av inntektsrammer

Departementet foreslår en ny bestemmelse som åpner for at det gis anledning til å rette feil i datagrunnlaget for fastsettelse av inntektsrammer, herunder som følge av at et selskap ikke har rapportert tall, at rapporteringen er ufullstendig eller at det er rapportert uriktige tall, etter at vedtak er fattet.

Dato:
09.01.2014

Vår ref.:
14/00040-1

Mørenett AS legger til grunn at denne hjemmelen kun skal gi grunnlag for å endre inntektsrammen til det selskap som har rapportert feil, og at inntektsrammen til andre selskap som i inntektsramme-modellen berøres av dette, ikke kan få omgjort sin inntektsramme i «negativ» retning, etter at vedtak egentlig er fattet.

Med vennleg helsing
Mørenett AS

Rune Kiperberg
Adm. Dir.